

De Nederlandse huiszwaluwtilen in 2019-2020

Hans Willemsen, Jip Louwe Kooijmans, Will van Berkel en Gert Ottens

Al eeuwen lang leven huiszwaluwen samen met mensen. De terugkeer van zwaluwen is elk jaar de boodschap van de nieuwe lente. De meeste Nederlanders hebben daarom een positieve houding jegens zwaluwen. Hoewel op kleine schaal ook verstoring plaats vindt, trekken veel mensen zich het lot van zwaluwen aan en bieden nestplaatsen aan. In Nederland staan momenteel 236 huiszwaluwtilen, hiervan zijn 46 (19,5%) bewoond door huiszwaluwen (januari 2021).

Huiszwaluwtil op landgoed Herinckhave, nabij het Overijsselse Fleringen.

Wat is een huiszwaluwtil?

Een huiszwaluwtil is simpel gezegd een dak op een paal om nestgelegenheid te bieden aan huiszwaluwen. Net zoals er in ons land nestpalen bestaan voor ooievaars, nestvlotjes voor sterns, broedwanden voor ijsvogel of oeverzwaluw en nestkasten voor mezen, vliegenvangers uilen, valken en nog veel meer vogelsoorten. De lijst is schier oneindig.

Een huiszwaluwtil is dus een nestkast voor een kolonie huiszwaluwen. De huiszwaluwtil is geen puur Hollands product. Het idee is geïmporteerd uit Duitsland. Ook in Zwitserland, Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk staan huiszwaluwtilen.

'Swelletil De Pein' in Opeinde, Friesland, is – ondanks de mooie locatie - helaas nog onbezet.

Snelle groei, langzaam succes

De eerste huiszwaluwtil in Nederland werd geplaatst in 2008 in Biddinghuizen (gemeente Dronten) en werd direct in het eerste voorjaar in gebruik genomen door huiszwaluwen. Het succes genereerde een explosieve groei van het aantal huiszwaluwtilen in ons land. Precies 10 jaar later, werd in ons land de 200^e huiszwaluwtil geplaatst. Inmiddels staat de teller op 236. Lang niet alle huiszwaluwtilen zijn daadwerkelijk door huiszwaluwen in gebruik genomen. Aanvankelijk was de bezetting ook laag, maar het groeit elk jaar met een aantal procent. Inmiddels zijn 46 van de 263 huiszwaluwtilen bewoond door huiszwaluwen.

Het bezettingspercentage van de Nederlandse huiszwaluwtilen groeide van 2,8% in 2010 naar 19,5% in 2020. Dit fenomeen van langzame groei is ook bekend uit het buitenland.

Metten is weten

Na het succes van de eerste huiszwaluwtil in Biddinghuizen ontstond er enige scepsis over het nut ervan, van wege het aanvankelijk relatief geringe succes van alle nieuwe (dure) tillen. Van alle huiszwaluwtilen proberen gedreven vrijwilligers bij te houden of deze daadwerkelijk door huiszwaluwen worden bewoond. Bij huiszwaluwtilen die in gebruik zijn genomen door huiszwaluwen, is dat doorgaans geen probleem, want dat is leuk om te doen.

Bij de tillen die niet in gebruik zijn, blijken mensen duidelijk minder betrokken. Eind 2020 waren van 23 tillen (9,7%) helaas geen gegevens over het gebruik bekend. In de berekening van het bezettingspercentage zijn deze desalniettemin meegenomen als 0. Dat is eigenlijk jammer want een zo geheten 'harde nul' is statistisch natuurlijk betrouwbaarder dan 'geen gegevens'. Van één van de tillen in Dronten waren de eerste 3 jaar sinds de plaatsing in 2017 geen gegevens bekend, toch bleek in 2020 dat de til bewoond is door huiszwaluwen. Mogelijk is het Nederlandse bezettingspercentage van huiszwaluwtilen dus iets hoger dan de eerder genoemde 19,5%. Overigens zijn niet alle bewoonde tillen onafgebroken in gebruik.

Het is bekend dat de aantallen van de huiszwaluw lokaal sterk variëren en zo doende kan het aantal huiszwaluwkolonies sterk schommelen. Bij de berekening van het bezettingspercentage wordt elk jaar alleen het aantal huiszwaluwtilen meegenomen dat in het desbetreffende jaar daadwerkelijk bewoond wordt. De monitoringsinspanning leverde inmiddels een mooie tijdreeks op, die ons inzicht verschaft in nut en noodzaak van de huiszwaluwtil.

Wat zeggen deze cijfers?

Om in de toekomst het juiste te blijven doen voor de huiszwaluw, is het belangrijk om te begrijpen wat een huiszwaluwtil succesvol maakt. In de eerste plaats lijkt, op basis van de monitoring, dat tijd een duidelijke rol speelt in de bezetting. Het percentage bezette huiszwaluwtilen groeit immers harder dan het absoluut aantal huiszwaluwtilen. De huiszwaluwen moeten eenvoudig gezegd de kans krijgen om de nieuwe plekken te ontdekken. Bij de bewoonde huiszwaluwtilen hadden de huiszwaluwen gemiddeld 3 broedseizoenen nodig om de nieuwe nestplek te ontdekken. In 6 van de 46 gevallen werd de huiszwaluwtil direct in het eerste broedseizoen na plaatsing bewoond. In één geval duurde het 10 broedseizoenen en in 2 gevallen duurde het 9 broedseizoenen tot de tillen in gebruik werden genomen.

Als een til niet in gebruik wordt, is deze soms verplaatst. In Nederland hebben 17 huiszwaluwtilen inmiddels een nieuwe plaats, daarvan zijn er 4 na verplaatsing als nog bewoond geraakt door huiszwaluwen. Locatie is dus ook een onderdeel van het succes. Dat is op zich niet vreemd, want huiszwaluwen zoeken hun voedsel en nestmateriaal gemiddeld in een straal van 450 meter rond de nestplaats, met uitzondering tot 2 km (HBW). Op de zandgronden blijkt het bezettingspercentage hoger. Dat tillen op zandgronden een betere bezetting hebben ten opzichte van kleigrond zou te maken kunnen hebben met gebrek aan nestmateriaal. Zandgronden zijn minder geschikt als bron voor goed nestmateriaal en dat kan de vogels er toe brengen om voor een kunstnest op een til te kiezen. Lokaal kunnen kunstnesten een succesvolle maatregel zijn als alternatieve broedplek (van der Bremer et al 2019).

Eén van de drie Huiszwaluwtilen in Moergestel, Noord-Brabant. Twee worden er bewoond.

Huiszwaluwtilen zijn in de regel voorzien van kunstnesten en bieden ook ruimte voor de huiszwaluwen om zelf een nest te bouwen. Natuurlijke nesten op kleigrond hebben een hoger nestsucces dan kunstnesten. Op zandgrond is dat juist andersom.

Het hogere nestsucces in kunstnesten op zandgrond zou verklaard kunnen worden doordat natuurlijke nesten daar vaker afvallen, vooral tijdens het tweede broedsel. Het aantal

broedpogingen bleek in kunstnesten gemiddeld iets hoger te liggen dan in natuurlijke nesten (van der Bremer et al 2020).

Maar tijd en locatie zijn niet de enige factoren van betekenis. Onderzoek in het kader van het jaar van de huiszwaluw in 2014 leert ons dat ook andere factoren een rol spelen. De 'reden voor plaatsing' bleek de belangrijkste verklarende variabele voor het wel of niet in gebruik nemen van een huiszwaluwtil. Als een til geplaatst is omdat een bestaande kolonie verloren is gegaan of onbereikbaar is gemaakt, dan is de kans dat de til in gebruik wordt genomen dus groter. De zwaluwen moeten dan op zoek naar een nieuwe plek. Ook is het aantal bezette nesten per til ruim twee keer groter is dan wanneer de reden anders is (Van der Bremer et al 2019). Als mitigatiemiddel is de huiszwaluwtil dus een bruikbare oplossing. Samenvattend wordt het succes van een huiszwaluwtil dus bepaald door de factoren: tijd, locatie en vooral noodzaak.

Verantwoording en dankwoord

Monitoring van de Nederlandse huiszwaluwtilen en deze verslaglegging worden uitgevoerd door de auteurs in overleg met Vogelbescherming en Sovon Vogelonderzoek Nederland. De contactpersonen van de tillen worden hierbij hartelijk bedankt voor het aanleveren van de gegevens, want zonder hen zou de monitoring en dit verslag een onmogelijke klus zijn. Dank gaat ook uit naar de makers van de geplaatste foto's. Vragen en opmerkingen over de monitoring en/of over dit verslag kunnen gericht worden aan huiszwaluwtilen@gmail.com. Ook nieuw geplaatste huiszwaluwtilen kunnen daar worden gemeld.

Overzicht

In het bijgesloten overzicht staan alle bij ons bekende huiszwaluwtilen. Daarbij is voor elke til het jaar van plaatsing en het jaar van ingebruikname vermeld. Als u huiszwaluwtilen kent die nog niet in dit overzicht staan of als u ontbrekende gegevens kunt aanvullen, zijn wij en de huiszwaluw u zeer erkentelijk.

Literatuur

Broedprestaties van Nederlandse Huiszwaluwen – van den Bremer et al. 2020

Wat bepaalt het succes van huiszwaluwtilen? Van de Bremer et al. 2019

Handbook of the birds of the world, vol 9. – Del Hoyo et al. 2004

Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North Africa, vol 5. Cramp et al. 1988

tilnr.	plaats	prov.	locatie	geplaatst	2020		2019	
					bezette tillen	aantal tillen	bezette tillen	aantal tillen
1	Groningen 1	GR	Stadstuincomplex	sep-09	gg	1	0	1
2	Groningen 2	GR	Stuurboordswalvijver	feb-11	0	1	0	1
3	Groningen 3	GR	Zadelpad, Beijum	mrt-11	0	1	0	1
4	Groningen 4	GR	Prof. Uilkensweg	mrt-11	0	1	0	1
5	Midwolda	GR	Hoofdweg	mrt-11	0	1	0	1
6	Bedum	GR	Ellerhuizen	apr-11	0	1	0	1
7	Zuidwolde	GR	Groningerweg	jun-17	0	1	0	1
8	Uithuizen	GR	Middenweg	mei-11	gg	1	0	1
9	Stadskanaal	GR	Sportparklaan	jul-14	gg	1	gg	
211	Loppersum	GR	Tichelwerk	mrt-18	0	1	0	1
233	Groningen	GR	Noorderhoogebrug	mei-20	0	1		
10	Balk 1	FR	Jachthaven Lutsmond	apr-09	0	0	0	0
11	Hindeloopen 1	FR	langs Stadsweide	apr-09	1	1	1	1
12	Hindeloopen 2	FR	langs Stadsweide	apr-09	1	1	1	1
13	Hindeloopen 3	FR	langs Stadsweide	apr-09	1	1	1	1
14	Joure	FR	De Swel	apr-09	1	1	0	1
15	Sondel	FR	Swaaiगत	feb-10	1	1	1	1
16	Hindeloopen 4	FR	Meenscharsweg	mrt-10	1	1	1	1
17	Hallum	FR	Singel	apr-10	0	1	0	1
18	Balk 2	FR	Wilhelminastraat	apr-10	gg	1	gg	
19	Hindeloopen 5	FR	Meenscharsweg	sep-10	1	1	1	1
20	Leeuwarden 1	FR	Nijlansdijk	apr-11	0	1	0	1
21	Surhuisterveen	FR	Boskbei	mrt-11	1	1	1	1
22	Opeinde	FR	Wijtze Brandsmaloane	mrt-11	0	1	0	1
23	Sneek 1	FR	De Strikel	apr-11	0	1	0	1
24	Sneek 2	FR	Het Oosterom	apr-11	0	1	0	1
25	Sneek 3	FR	Rasterhoffpark	sep-11	0	1	0	1
26	Jubbega	FR	Leidijk	apr-12	gg	1	gg	
27	Drachtstercompagnie	FR	de Faert/de Wiksel	jul-12	1	1	1	1
28	Eastermar	FR	bij Jachthaven	mrt-13	gg	1	1	1
29b	Leeuwarden 2	FR	Pieter Sipmawei	apr-13	0	0	0	0
29	Leeuwarden 2	FR	De Skieding	okt-17	0	1	0	1
30	Heeg	FR	Heempark	apr-13	0	1	0	1
31	Drachten	FR	Nijtap	mei-13	0	1	1	1
32	Wommels	FR	De Ljurk	mrt-15	1	1	1	1
33	Leeuwarden 3	FR	Nieuwe Hollanderdijk	apr-15	gg	1	0	1
34	Scharnegoutum	FR	de Flaeren	okt-15	0	1	0	1
35	Boyl	FR	de Brink	mrt-16	0	1	0	1
212	Rottevalle	FR	Master Keuningwei	feb-17	1	1	1	1
213	Grou	FR	Mr. P.J. Troelstraweg/Middelline	mrt-17	0	1	0	1
224	Balk 3	FR	Bungalowpark De Markant	apr-19	gg	1	gg	

234	Lippenhuizen 1	FR	Bukenhage	mrt-20	0	1		
235	Lippenhuizen 2	FR	Driesprong Boerestreek-De Buorren	mrt-20	0	1		
240	Lippenhuizen 3	FR	Bukenhage	jun-20	0	1		
36b	Hoogeveen	DR	Krakeel voorheen Hoogeveense Vaart	jul-09	0	0	0	0
36	Hoogeveen	DR	Sterrenpark	apr-18	0	1	0	1
37	Meppel 1	DR	Garstenweg	aug-09	0	1	0	1
38	Meppel 2	DR	Eekhorstweg	aug-09	0	1	0	1
39	Meppel 3	DR	Oosterbroekenweg	aug-09	0	1	0	1
40	Assen 1	DR	Baggelhuizerplas	sep-09	0	1	0	1
41	Assen 2	DR	woonwijk Kloosterveen	sep-09	0	1	0	1
42	Assen 3	DR	woonwijk Marsdijk	sep-09	0	1	0	1
43	Assen Faunaflat	DR	Witterstraat	nov-10	0	1	0	1
44	Uffelte 1	DR	Schoolstraat	feb-11	0	1	0	1
45	Havelte	DR	Klaproosweg	feb-11	1	1	1	1
46b	Diever	DR	Raadhuislaan, verplaatst naar Havelte 2	feb-11	0	0	0	0
46	Havelte 2	DR	Van Helomaweg	apr-16	1	1	1	1
47	Uffelte 2	DR	Dorpsstraat	mrt-11	1	1	1	1
48	Zuidwolde	DR	Looizand	apr-12	0	1	0	1
49	Echten	DR	Westerbergen	mei-12	1	1	1	1
50	Assen 4	DR	Griekenlandlaan	feb-13	0	0	0	1
51	Peize	DR	Lange Streeken	okt-13	1	1	1	1
52	Dalerpeel	DR	IJsbaan	nov-13	0	1	0	1
229	Hoogeveen 2	DR	Zuiderpark	mrt-19	0	1	0	1
53	Rossum	OV	Everlostraat	2004	0	1	0	1
54	Wijhe	OV	Omloop/Raalterweg	sep-10	0	1	0	1
55	Hardenberg	OV	Park Kruserbrink	apr-11	0	1	0	1
56	IJsselmuiden	OV	Touwslagerslaantje	apr-11	0	1	0	1
57	Bornerbroek	OV	langs A35	mrt-12	gg	1	gg	1
58	IJhorst	OV	Kerkweg	jun-12	gg	1	gg	1
59	Kampen	OV	Het Onderdijks	mrt-14	0	1	0	1
60	Groenlo	OV	Vesting faunaflat	jun-15	0	1	0	1
61	Olst	OV	Infocentrum IJssel Den Nul	okt-15	0	1	0	1
62	Geesteren	OV	Langeveenseweg	mrt-17	1	1	0	1
63	Zwolle 1	OV	Schellerpark	nov-16	0	1	0	1
64	Zwolle 2	OV	van 't Hoffpad	?-16	0	1	0	1
65	Deventer 1	OV	De Ulebelt	mrt-16	0	1	0	1
66	Deventer 2	OV	Zandweerd	sep-17	0	1	0	1
67	Deventer 3	OV	Zuiveringsinst. Rol. Holstlaan	okt-17	0	1	0	1
214	Deventer 4	OV	Lange Zandstraat	okt-16	0	1	0	1
68	Wilp/Buddezand	OV	Buddezand	okt-17	0	1	0	1
69	Reutum (Fleringen)	OV	Haarlefertsweg	apr-18	1	1	1	1
236	Dalfsen	OV	buitengebied Bellingeweer	mrt-20	0	1		
242	Fleringen	OV	Landgoed Herinckhave	okt-20				
70	Sinderen	GE	Toldijk	apr-12	0	1	0	1
71	Boven-Leeuwen	GE	Park Groenewoud	jun-12	0	1	0	1

72	Brummen 1	GE	Meengatstraat	okt-12	1	1	1	1
73	Otterlo	GE	Molenweg	mrt-13	0	1	0	1
74b	Brummen 2	GE	Cortenoever	mei-15	0	0	0	0
74	Voorst	GE	Voorsterklei	aug-15	gg	1	0	1
75	Culemborg	GE	Rietveldseweg	mei-15	gg	1	0	1
76	Voorst	GE	Voorsterklei	aug-15	gg	1	1	1
204	Voorst	GE	Voorsterklei	aug-15	gg	1	0	1
77	Tiel	GE	Grotebrugse Grintweg-Oost	apr-14	gg	1	0	1
78	Lent	GE	Pastoor van Laakstraat	apr-17	0	1	0	1
79	Gendt	GE	Molenstraat	apr-17	0	1	0	1
206	Nijkerk 1	GE	Hulckesteijn	okt-16	0	1	0	1
221	Nijkerk 2	GE	bij sluis Randmeer	sep-17	0	0	0	0
215	Veessen	GE	Ijsseldijk	mei-15	0	1	0	1
220	Gendringen	GE	Uftseweg	mrt-19	0	1	0	1
228	Apeldoorn	GE	nabij Van Isendoornlaan	mei-18	0	1	0	1
237	Kootwijk	GE	Kerkendelweg	mrt-20	1	1		
243	Nijkerk 3	GE	terrein van Vitens Bunschoterweg	???	0	1		
80	Biddinghuizen 1	FL	Weidehof	jun-08	1	1	1	1
81b	Biddinghuizen 2	FL	Fruithof, verplaatst	jun-08	0	0	0	0
81	Biddinghuizen 2	FL	Noaberpark	dec-13	1	1	1	1
82	Swifterbant	FL	Bambihof	sep-09	0	1	0	0
83b	Dronten 1	FL	Stuurboord (De Zuid), verplaatst	dec-09	0	0	0	0
83	Dronten 1	FL	Gildemeestersdreef (speeleiland)	mrt-17	1	1	gg	1
84	Dronten 2	FL	De Oost, Het Spectrum	dec-09	0	1	0	1
85	Almere	FL	De Kempmaan	okt-10	0	1	0	1
86	Ketelhaven	FL	Ketelweg-Lindenlaan	apr-11	0	1	0	1
87	Almere-Haven	FL	Hoekwierde	apr-16	0	1	0	1
218	Ens	FL	Waterkant	apr-15	0	1	0	1
88b	Soestdijk 1	UT	Korte Brinkweg	okt-09			0	1
88	Soest	UT	Hilhorstweg		0	1		
89	Baarn	UT	Naast gemaal Zendert	apr-10	0	1	0	1
90	Benschop	UT	Benedeneind NZ	mrt-11	0	1	0	1
91	Harmelen	UT	Haanwijk	mrt-11	0	1	0	1
92	Soest-Zuid	UT	De Paardenkamp	sep-11	0	1	0	1
93	Soestdijk 2	UT	Jachthuislaan	mrt-12	1	1	1	1
94	Woudenberg 1	UT	Ekris	apr-12	0	1	1	1
95	Woudenberg 2	UT	Magnoliasingel	jun-12	0	1	0	1
96	Haarzuilens	UT	Brinkstraat	apr-13	0	1	0	1
97	Soest	UT	A.P. Hilhorstweg	mei-12	0	0	0	0
205	Kockengen	UT	Wagendijk	sep-18	0	1	0	1
245	Soest	UT	Veenpad	apr-20	0	1		
225	Kockengen 2	UT	Laag-Nieuwkoop	mrt-20	0	1		
98	Huizen 1	NH	Zomerkade	apr-10	1	1	0	1
99	Heerhugowaard 1	NH	Oregano	mrt-11	0	1	0	1
100	Huizen 2	NH	Oude Haven	mrt-12	1	1	1	1

101	Huizen 3	NH	RWZI IJsselmeerstraat	mrt-12	1	1	0	1
102	De Kwakel	NH	Drechtdijk	apr-13	0	1	0	1
103	Den Helder	NH	de Helderse Vallei	jun-13	0	1	0	1
104	Andijk	NH	Horn	jan-18	0	1	0	1
105	Amstelveen 1	NH	Bankrasweg	sep-13	0	1	0	1
106	Aalsmeer 1	NH	Faunaflat Oosteinderweg	apr-14	0	1	0	1
107	Aalsmeer 2	NH	Faunaflat Oosteinderweg	apr-14	0	1	0	1
108	Aalsmeer 3	NH	Faunaflat Oosteinderweg	apr-14	0	1	0	1
109	Heerhugowaard 2	NH	Harlingerstraat	okt-14	0	1	0	1
110	Purmerend 1	NH	Kwadijkerweg t.o. Purmerdijk	jul-15	gg	1	1	1
111	Purmerend 2	NH	bij Westerweg	jul-15	gg	1	0	1
112	Blokker	NH	Westerblokker	nov-16	0	1	0	1
113	Koedijk	NH	Nauertogt (volkstuinten)	okt-15	0	1	0	1
114	Velsen-Zuid	NH	Genieweg	dec-16	0	1	0	1
115	Haarlem 1	NH	Poelpoldervreugde, Boerhavelaan	dec-16	0	1	0	1
116	Haarlem 2	NH	Kortenaerstraat	dec-16	0	1	0	1
117	Haarlem 3	NH	Van Oosten de Bruijnstraat	mrt-17	0	1	0	1
118	Haarlem 4	NH	Poelbroektuin, Vijfhuizen	mrt-18	0	1	0	1
119	Haarlem 5	NH	Corn. Westendorptuin, Van Dortstraat	dec-16	0	1	0	1
120	Haarlem 6	NH	Vogelhospital, Vergierdeweg	apr-17	0	1	0	1
208	Alkmaar-Oudorp	NH	Molenkade(volkstuinten)	okt-15	0	1	0	1
219	Enkhuizen	NH	Westeinde	apr-18	0	1	0	1
222	Amstelveen 2	NH	Ringdijk Bovenkerkerpolder	apr-19	0	1	0	1
121	Rotterdam	ZH	De Blijde Wei	feb-10	0	1	0	1
122	Zoetermeer	ZH	de Weidemolen	feb-10	0	1	0	1
123b	Molenaarsgraaf	ZH	Kweldamweg	mrt-11	0	0	0	0
124	Bergambacht 1	ZH	Lekweidepark	mrt-12	0	1	0	1
125	Lekkerkerk	ZH	Tiendweg Oost	mrt-12	0	1	0	1
126	Delfgauw 1	ZH	Bieslandseweg	sep-12	0	1	0	1
127	Bergambacht 2	ZH	Secr. Schipperstraat	okt-12	0	1	0	1
128b	Delfgauw 2	ZH	Noordeindseweg	apr-13	0	0	0	0
128	Delfgauw 2	ZH	Bieslandseweg	mrt-18	0	1	0	1
129	Streefkerk 1	ZH	Nieuwe Veer	apr-13	1	1	1	1
232	Streefkerk 2	ZH	Nieuwe Veer	apr-13	1	1	1	1
130	Bergambacht 3	ZH	Gemaal Lekdijk West	aug-13	0	1	0	1
131	Ouderkerk a/d IJssel	ZH	Schaapjeszijde	apr-14	0	1	0	1
132	Gouderak	ZH	particulier	okt-13	0	1	0	1
133	Oestgeest	ZH	Willem Einthovenstraat	jun-14	gg	1	0	1
134	Delft	ZH	Abtswoude	sep-14	0	1	0	1
135	Simonshaven	ZH	Ring	apr-16	gg	1	1	1
136	Zuid-Beijerland	ZH	Dorpsstraat	mrt-17	0	1	0	1
137	Noordwijkerhout	ZH	Westeinde	mrt-18	1	1	1	1
138	Hellevoetsluis	ZH	Nelson Mandelalaan	mei-16	0	1	0	1
139	Den Hoorn (bij Delft)	ZH	Woudselaan	mrt-18	0	1	0	1
226	Warmond	ZH	Bootjeshaven	mrt-18	1	1	1	1

227	Noordwijkerhout 2	ZH	Leeweg	mrt-19	0	1	0	1
238	Rijswijk	ZH	Terras van Sion	apr-20	0	1		
140b	Hoek	ZE	verplaatst naar Biervliet	apr-09	0	0	0	0
140	Biervliet	ZE	Schoolstraat	okt-12	0	1	0	1
141	Oudenbosch	NB	Bornhemweg	jan-09	0	1	0	1
142	Keldonk	NB	Speelveld Den Dries	mrt-09	1	1	1	1
143	Drunen	NB	Honderdbunderweg	apr-09	0	0	0	0
144	Aarle-Rixtel	NB	bij Kasteel Croy	mei-09	0	1	0	1
145	Vught	NB	Peellandstraat	jun-09	0	1	0	1
146	Drimmelen	NB	't Fort	mrt-10	0	1	0	1
147	Elsendorp	NB	St. Christoffelstraat	apr-10	0	1	0	1
148	Molenschot	NB	Schoolstraat	apr-10	0	0	0	0
149	Gilze 1	NB	Hoogstraat	apr-15	0	1	0	1
150	Zijtaart	NB	Jekschotstaat	sep-10	0	1	0	1
151	Eindhoven 1	NB	Eckarddal	sep-10	gg	1	gg	1
152	Lierop	NB	Verhagenstraat	dec-10	1	1	1	1
153	Leende	NB	de Langakkers	mrt-11	1	1	1	1
154	Son en Breughel	NB	Sonniuspark	apr-12	0	1	0	1
155	Chaam	NB	Elsakkerpad	jun-12	0	1	0	1
156	Sterksel	NB	Pastoor Thijssenlaan	jul-12	0	1	0	1
157	Moergestel 1	NB	Akkerweg, Zwaluwtoeren	jul-12	0	1	0	1
158	Hank	NB	De Dotter	jan-13	0	1	0	1
159	Beugen	NB	Laag Werveld	feb-13	1	1	0	1
160	Someren 1	NB	Stalmansweg	mrt-13	0	1	0	1
161	Someren 2	NB	Kuilvenweg	mrt-13	0	1	0	1
162	Someren 3	NB	Hollestraat	mrt-13	0	1	0	1
163	Someren 4	NB	mgr. Berkvensstraat	mrt-13	0	1	0	1
164	Breda 1	NB	Waterz. Nieuwveer	apr-13	0	1	0	1
165	Budel	NB	't Routje	apr-13	0	1	0	1
166	Best	NB	Ringweg/Parallelweg	apr-13	0	1	0	1
167	Gilze 2	NB	Steenfabriek	jun-13	0	1	0	1
168	Den Bosch 1	NB	Haverleij	okt-13	0	1	0	1
169	Helmond 1	NB	Warande dierpark	mei-14	0	1	0	1
170	Reusel	NB	Schepersweijer	nov-14	1	1	1	1
171	Breda 2	NB	Zwarte Dijk	feb-15	0	1	0	1
172	Helmond 2	NB	Goorloop Park Noord	mrt-15	0	1	0	1
173b	Eindhoven 2	NB	Ella Fitzgeraldlaan verplaatst	apr-15	0	0	0	0
173	Eindhoven 2	NB	Benny Goodmanlaan	apr-18	1	1	1	1
174	Eindhoven 3 Woensel	NB	Henri Dunantpark Rode Kruislaan	mrt-16	0	1	0	1
175	Eindhoven 4 Acht	NB	eind Waalstraat in Acht	mrt-16	1	1	1	1
176	Eindhoven 5 Aanschot	NB	volkstuintencomplex Aanschot	apr-16	1	1	1	1
177	Eindhoven 6 Acht	NB	Rijnstraat	apr-18	1	1	1	1
178	Udenhout	NB	50 m voorbij einde Mortel	okt-17	0	1	0	1
179	Berkel-Enschot/de Brink	NB	Elstar	nov-16	0	1	0	1
180	Moergestel 2	NB	weiland schuin t.o. Regenbeemdeke	nov-16	1	1	1	1

181	Geldrop	NB	kasteel in Geldrop	feb-18	0	1	0	1
182	Boekel	NB	Rietvenseweg	apr-17	1	1	0	1
183	Bergeijk	NB	Terlostraat	dec-16	0	1	0	1
184	Den Bosch 2	NB	langs spoor achter Willem v. Oranjelaan	mrt-17	0	1	0	1
185	Den Bosch 3	NB	weitje tusen Hoeflaan en Vlijmenseweg	mrt-17	0	1	0	1
186	Den Bosch 4	NB	Willemspoort	mrt-17	0	1	0	1
187	Den Bosch 5	NB	Henri Dunantstraat	mrt-17	0	1	0	1
188	Den Bosch 6	NB	Henri Dunantstraat	mrt-17	0	1	0	1
189	Schijndel	NB	Wadi tussen Hartveld en Broekkant	mrt-17	gg	1	gg	1
190	Oss 1	NB	Amsteleindstraat	mrt-17	0	1	0	1
191	Oss 2	NB	Brandstraat	mrt-17	0	1	0	1
192	Lieshout 1	NB	Gerstveld	apr-18	0	1	0	1
193	Lieshout 2	NB	Sluisweg	apr-18	1	1	1	1
194	Lieshout 3	NB	Sonseweg	apr-18	1	1	0	1
207	Sleeuwijk	NB	Eikenlaan	aug-18	0	1	0	1
210	Hooge Mierde	NB	Haarweg	apr-18	0	1	0	1
123	Moergestel	NB	Elsdijk	apr-19	1	1	1	1
216	Raamsdonk	NB	Nieuweweg	mrt-19	0	1	0	1
223	Bakel	NB	Berkengraaf	mei-19	1	1	0	0
230	Heusden	NB	Molenstraat	jun-19	0	1	0	0
231	Cromvoirt	NB	St. Lambertusstraat	apr-19	0	1	0	1
239	Eindhoven 7	NB	Park Meerland in Meerhoven (met geluid)	apr-20	0	1		
241	Dussen	NB	Hoek Molenkade Dussen Binnen	apr-20	0	1		
195	Belfeld	LI	Markt	sep-11	0	1	0	1
196	Reuver	LI	Berkenlaan	feb-13	0	1	0	1
197	Nederweert	LI	Bosserstraat	jun-13	0	1	0	1
198	Eind	LI	Museum Eynderhoof	apr-14	0	1	0	1
199	Haelen	LI	Roermondseweg	apr-14	gg	1	gg	1
200	Belfeld 2	LI	Oranjeplein	sep-15	0	1	0	1
201	Oirsbeek	LI	Oppevenerweg	feb-17	0	1	0	1
202	Stevensweert	LI	Eiland (Meersekamp)	apr-18	0	1	0	1
203	Venlo	LI	Floriade (alleen 2012)	mrt-12	0	0	0	0
209	Baarlo	LI	Bongardweide	sep-18	0	1	0	1
217	Ohe en Laak	LI	Kerkstraat	nov-18	0	1	0	1
244	Velden	LI	hoek rotonde N271 Kraneveld	okt-20				

Totalen

46

236

42

216

bezettingsgraad uitgedrukt in percentages

19,49

19,44

<--- verwijderde til

<--- onvolledige info

gg <--- niet gemonitord